

Uitgeverij Holland - Haarlem

Lees ook van Ellen Stoop:

Jade, bijna elf
Moederruil

www.uitgeverijholland.nl

‘Zo, dit is een scheidslijn.’ Meester Engel liep precies door het midden van de klas naar achter. ‘Vanaf nu heeft niemand van de ene kant van de klas nog contact met de kinderen aan de andere kant.’

Pien voelde een lach opkomen. Kwam er soms ook een muur zoals vroeger in Berlijn? In Duitsland konden ze elkaar zelfs niet meer zien!

Iedereen gniffelde, maar niemand durfde iets te zeggen. Amber draaide zich om en keek Pien met vragende ogen aan. Gelukkig, zij zaten aan dezelfde kant.

Achter in de klas telde Engel de hoofden. Daarna liep hij terug naar het midden van de klas en maakte precies voor Piens tafeltje een scherpe bocht naar het raam. Zijn donkergroene jasje wapperde net langs haar etui. Bah. Ze trok het snel naar zich toe.

Bij het tafeltje van Fay dat tegen de vensterbank stond, sloeg hij zijn hakken tegen elkaar en maakte op twee voeten rechtsomkeert. Met grote passen liep hij naar de andere kant van de klas tot hij bij Jacco was, die bij de muur zat. Hij sloeg weer zijn hakken tegen elkaar en draaide zich om.

‘En hier is de tweede scheidslijn,’ riep meester Engel. ‘Zo-als jullie zien heb ik de klas ingedeeld in vier vakken. In elk vak zitten zes kinderen. Deze zes kinderen praten vanaf nu alleen nog met elkaar. En alleen als ik dat zeg, natuurlijk.’

Niet meer met Amber praten? Pien dacht het niet. Ze friemelde aan haar oorlelletje, maar ze zei niets.

Met een grote grijns op zijn gezicht beende Engel terug naar het bord. Hij pakte een krijtje en tekende een groot vierkant. Van boven naar beneden en van links naar rechts trok hij er twee kaarsrechte lijnen in. Linksboven schreef hij met grote letters Groep 1.

‘Als ik je aanwijs, noem je je naam,’ zei Engel.

‘Laurens Hartsuiker,’ zei Laurens zacht.

Engel deed zijn hand achter zijn oor en boog zijn hoofd naar

Laurens. 'Wat zeg je?'

'Laurens Hartsuiker, meester,' zei Laurens iets harder. Zijn hoofd was knalrood.

En zo ging Engel door tot er zes namen stonden. De laatste was Amber.

Groep 2, schreef Engel linksonder.

Piens groep. Dat ging leuk worden. Fay, die altijd zo superarrogant het goede antwoord kon zeggen. Ze leek wel een wandelende encyclopedie. En Mourat wist altijd alles beter en hij kon nog goed voetballen ook. Jesse, die achter Pien zat, was hoogbegaafd, maar hij was heel verlegen en zat eigenlijk altijd te lezen. En dan was er nog Mees met zijn grote bruine ogen waar alle meisjes uit de klas verliefd op waren of waren geweest. Behalve Pien. Zij vond hem niks. Zij vond Jacco leuk, maar dat wist niemand en dat was maar goed ook. O ja, en de zesde uit het groepje was Merel. Die was nu verliefd op Mees. Als je dat niet zag, was je blind.

Vijf minuten later stonden alle groepen op het bord. Vier rijtjes met namen. Loodrecht onder elkaar. Wat een keurig handschrift had die man! Als hij maar niet teveel op haar ging letten. Zij kon gewoon geen nette letters maken. Mama zei dat het kwam omdat ze links was.

'Zo, en nu wil ik dat jullie in vier groepen gaan zitten,' zei Engel. 'De eerste twee van elk groepje zetten hun tafel naast elkaar met uitzicht op het raam, nummer 3 schuift zijn tafel tegenover nummer 1 en nummer 4 zet zijn tafel tegenover nummer 2.' Hij gebaarde snel met zijn armen. 'Nummer 5 en 6 zetten hun tafel dwars tegen die van nummer 1 en 3. Ga je gang.'

Fay en Mourat schoven meteen hun tafeltje naast elkaar.

Pien keek naar het bord. Nummer 3 moest tegenover nummer 1. De hele dag tegen Fay aankijken dus. Pien duwde haar tafeltje hard tegen dat van Fay. Die schrok, goedzo. Jesse schoof zijn tafeltje naast Pien en tegenover Mourat. En Merel zat al glunderend naast Mees. Hun groepje was klaar. De anderen waren nog druk aan het schuiven.

'Nee Kees,' zei meester Engel bij groepje 3. 'Jij bent nummer 1.'

Jij zit dus tegenover Laura, want zij is nummer 3.'

'Maar ik wil zo graag tegenover Bram, meester,' zei Kees.

'Jongeman, dat kan niet, want Bram is nummer 6. Kijk maar op het bord.' Engel schoof het tafeltje van Kees ruw tegen dat van Laura, duwde hem op zijn stoel en liep met grote passen naar het bord.

Arme Laura, dacht Pien. Vorige week hadden Pien en Amber in de pauze over hun vader verteld en toen zei Laura ineens dat ze geen vader had. Ja, een stiefvader en die was best oké, maar haar echte vader kende ze niet. Haar moeder werd altijd boos als ze er naar vroeg. En dan zat ze nu ook nog tegenover Kees. De grootste sukkel van de klas.

'Zo, iedereen zit?' Engel veegde een haarlok uit zijn ogen en keek triomfantelijk de klas rond. 'Dat ging niet bij iedereen even makkelijk, zag ik. Maar Groep 2 verdient een punt, want die was het snelste klaar.'

Een punt? Wat was dat nu weer?

'Wat bedoelt u, meneer?' vroeg Fay.

'Vanaf nu kunnen jullie punten verdienen,' zei meester Engel. Hij zette een streepje bij Groep 2. 'Maar jullie groepje kan ook strafpunten krijgen.'

'Wanneer krijg je dan strafpunten?' vroeg Kees.

'Bijvoorbeeld jongeman, als je mijn orders negeert, zoals net.'

Het leek wel een strafkamp of zoiets. Wat zou Amber van Engel vinden?

Fay had haar agenda opengeslagen en zette een streepje. 'Ik houd de punten wel bij,' fluisterde ze bazig.

De bel. Godzijdank. De eerste dag met Engel was voorbij. Pien schoof snel haar stoel naar achteren.

'We gaan hier pas weg, wanneer ik dat zeg.' Engel keek haar vernietigend aan en pakte de bordenwisper. 'Die punt is Groep 2 weer kwijt.'

'Stomme trut,' siste Fay gummend.

Iedereen zat nog steeds stokstijf op zijn plaats. Niemand durfde zelfs maar te schuiven met z'n stoel. Die Engel was achterlijk, dacht Pien boos. Als juf Sylvia niet zwanger was geworden, dan

had ze gewoon in hun klas kunnen blijven. Vrijdag hadden ze haar met haar dikke buik uitgewuifd en vandaag was meester Engel gekomen. Meteen op de eerste dag speelde hij al de baas. Zo streng was zelfs meester Kees-Jan niet, het hoofd van de school. En dan moesten ze hem ook nog bij zijn achternaam noemen. Meester Engel. Wat zou zijn voornaam zijn?

‘Jongens en meisjes, het huiswerk van vandaag is simpel,’ zei Engel. ‘Ik wil dat jullie voor je naar huis gaat met je groepje bij elkaar gaat zitten en een mooie naam bedenkt. Een naam van een belangrijk persoon uit de geschiedenis.’ Hij streek zijn haar plat. ‘Morgenochtend verwacht ik ieder groepje terug met een naam. En denk erom: alleen met je eigen groepje praten.’ Het was doodstil in de klas.

Pien had al tot vijf geteld, toen Engel eindelijk zei: ‘En nu mogen jullie gaan.’

Zuchtend stond Pien op. Ze wilde weg, met Amber en Laura praten. Maar nu moest ze in haar vrije tijd ook nog een naam bedenken.

Fay trok aan haar mouw. ‘Kom mee. Ik weet wel een plekje.’

Mourat, Jesse, Mees en Merel liepen slaafs achter Fay aan. Hoe Fay het voor elkaar kreeg, wist Pien niet, maar ze was altijd de baas. Pien liep expres langzaam naar buiten.

Fay stond al voor het bankje om de hoek bij de voordeur. Mourat, Mees en Merel zaten. Jesse hing tegen de leuning en Pien ging in kleermakerszit op de grond zitten.

‘Wie weet er een goede naam?’ vroeg Fay.

‘Duivel,’ zei Pien. Dat was de enige manier om die Engel te bestrijden.

‘Ha, ha,’ zei Fay zonder te lachen. ‘Iemand anders?’

‘Johan Cruijff,’ zei Mourat.

‘Ja,’ riep Mees. ‘Gaaf!’

Merel knikte. ‘Ja, gaaf.’

Merel had niks met voetbal! Verliefde kip.

‘Hallo! Een belangrijke persoon uit de geschiedenis heeft meester Engel gezegd,’ riep Fay snel. ‘Dan nemen we toch geen voetballer?’

Mees en Mourat keken sip naar de grond.

‘Weet jij niet een mooie naam, Jesse?’ vroeg Pien. Hij was superslim en las altijd. Hij wist vast wel iets.

Jesse knikte en duwde zijn bril recht. ‘Odysseus,’ zei hij zacht.

Het hele groepje keek naar Jesse. Odysseus?

‘Hoe schrijf je dat eigenlijk?’ vroeg Mees.

‘Weet je dat niet?’ riep Mourat lachend. ‘O... D... Y... S... E... U... S.’

‘Het is met twee essen, sufferd,’ riep Fay snel.

‘O ja, natuurlijk.’ Mourat sloeg tegen zijn hoofd.

‘Wat eh... is dat eigenlijk voor een figuur, die eh Odysseus?’ Mees tikte tegen Jesses arm en schoof een stukje op zodat Jesse ook kon zitten.

‘Odysseus is een van de belangrijke Griekse helden,’ zei Jesse enthousiast. ‘Homerus heeft een heel boek over hem geschreven, de Odyssee.’ Hij duwde tegen zijn bril. ‘Ik ben al heel lang geïnteresseerd in de Griekse mythologie, het zijn hartstikke spannende verhalen,’ zei hij er zacht achteraan. ‘Vandaar.’

Als er iemand van hun klas naar het gymnasium ging, dan was het natuurlijk Jesse. Zijn twee oudere broers zaten al op het gymnasium, eentje zat bij Brit in de klas, Piens zus. Maar die moest er wel heel hard voor werken.

‘Odysseus is een mooie naam voor ons groepje,’ zei Fay. Ze keek op haar horloge. ‘Dus dat is afgesproken?’

Iedereen knikte.

Fay pakte haar tas op en holde weg. ‘Ik moet naar ballet,’ riep ze nog. Haar steile zwarte paardenstaart sprong heen en weer op haar rug. Haar moeder stond in de verte te wachten. Ze zwaaide, haar blonde krullen wapperden in de wind.

Fay had echt geluk gehad, dacht Pien. De eerste twee jaar van haar leven had ze in een kindertehuis gewoond, in China. Je mag daar maar één kind hebben en iedereen wil een jongen. Achterlijk gewoon. Nu had ze een hele lieve moeder die haar naar balletles bracht.

Pien liep met Jesse en Mourat naar het fietsenhok. Merel en Mees bleven op het bankje zitten. De twee verliefde vogeltjes,

dacht Pien.

Amber bond net haar schooltas achterop.

‘Wacht even, dan fietsen we samen,’ riep Pien. Welke naam zou Ambers groepje bedacht hebben? Pien duwde haar sleuteltje in het slot en trok haar fiets uit het rek. In de verte zag ze Ambers rode jack door de bomen verdwijnen.

Dan niet. Langzaam reed Pien het schoolplein af. Bij het raam van hun klas zag ze iets donkergroens bewegen. Engel. Was Amber daarom ineens snel weggefietsd? Zou ze bang zijn dat hij hen samen zou zien praten? *So what?*

Die afschuwelijke wekker van Brit! Pien droomde net zo fijn. Ze was met Amber op het strand een kuil aan het graven. Ze voelden iets hard onder het zand. Een ijzeren kist... En toen was ze wakker geschrokken van een oorverdovend gerinkel. Hoe laat was het? Zes uur.

Pien trok gauw het dekbed over haar ogen toen Brit haar bedlampje aan deed. Balen, nu zou ze nooit weten wat er in die kist had gezeten.

Brits Franse woordjes dreunden door de kamer. 'Je ne sais pas, le professeur, la voiture, s'il te plaît.'

'Dat hoef je toch niet hardop te doen!' riep Pien.

'Anders onthoud ik het niet,' zei Brit zonder op te kijken. 'Pas mal, merci, silence, écoute.'

Pien zuchtte diep. Brit ging gewoon verder. Net zo hard als daarvoor.

Sinds Brit op het gymnasium zat, was ze alleen maar met haar huiswerk bezig. Ze deed haar best maar, moest zij weten. Als Pien er maar geen last van had. Maar dat had ze dus wel. Boos trok ze het kussen over haar hoofd. Brit bepaalde wat er gebeurde. Zo ging het altijd. Brit was de oudste. Als ze er nu nog wat van zou zeggen, dan werd Brit echt boos. Had ze maar een eigen kamer... Maar er was gewoon geen ruimte. Sam sliep samen met Tim, hun kleine broertje van vijf. En die kamer was nog kleiner dus sliepen ze in een stapelbed. En Sam was al vijftien. Pien zou later nooit zoveel kinderen nemen. Of ze moest een heel groot huis hebben.

Met zijn armen over elkaar en een brede grijns op zijn gezicht stond Engel voor de klas. Het grote vierkant met alle namen en groepen stond nog steeds op het bord. Iedereen was stil op zijn nieuwe plek gaan zitten. Niemand zei iets. Waren ze allemaal nu al bang voor die man?

'Zo, hebben jullie een mooie naam bedacht voor jullie groepje?' Engel veegde een lok uit zijn ogen.

Er werd flauwtjes geknikt.

‘Groep 1. Wat is jullie naam?’

‘Napoleon, meester,’ zei Amber.

Dat had Amber bedacht, dat wist Pien zeker. Een jaar geleden hadden ze een zwerfkatje meegenomen uit Frankrijk en haar vader had hem Napoleon genoemd. Zo’n klein en dapper ventje, had hij gezegd. Haar vader had verteld over Napoleon, wat die allemaal gedaan had en dat hij uiteindelijk verbannen was naar een klein eilandje. En toen bleek Napoleon geen kater, maar zwanger. Die vijf kleine poesjes waren zo schattig geweest. Pien had er heel graag een gewild, maar het kon niet. Tim was hartstikke allergisch.

‘Een mooie naam,’ zei Engel. ‘Napoleon Bonaparte.’ Hij pakte de bordenwisser. Voorzichtig veegde hij Groep 1 weg en schreef met sierlijke letters Napoleon boven het rijtje namen.

‘En Groep 2? Wie hebben jullie gekozen?’

Voor Jesse zijn mond kon opendoen, riep Fay het al. ‘Odysseus, meneer.’

Jesse had het moeten zeggen. Hij had het bedacht. Pien keek Fay boos aan, maar ze zag het niet eens.

Engel pakte de bordenwisser en veegde langzaam Groep 2 weg. Het leek wel of zijn hand trilde.

‘Odysseus,’ zei Engel zachtjes toen hij de naam op het bord schreef. Na de laatste letter zakte zijn hand naar beneden. Hij bleef met zijn rug naar de klas staan. Onbeweeglijk. Het leek wel minuten te duren. Iedereen was muisstil.

Pien frummelde aan haar oorleletje en stootte Jesse aan. Hij haalde zijn schouders op en las verder.

Ineens draaide Engel zich om en keek met verwilderde ogen de klas in. Zijn gezicht was bleek. ‘Odysseus dus,’ zei hij zacht.

Het leek wel of Engel niet meer wist waar hij was. Jesse was nog steeds verdiept in zijn science fiction-verhaal. Fay keek naar haar tafeltje en beet op haar nagels. Dat deed ze altijd als ze zenuwachtig was.

Toen schraapte Engel zijn keel en haalde zijn hand door zijn haar. ‘Waar was ik gebleven? O ja, Groep 3.’

Napoleon, Odysseus, Rembrandt en Einstein stond er nu bo-ven de rijtjes namen in het vierkant.

Engel keek glunderend de klas in. 'Ik vind dat alle groepjes een mooie naam bedacht hebben. Dit zijn echt belangrijke personen uit de geschiedenis. Ieder op zijn manier. Wie weet welke per-soon het langst geleden leefde?'

'Odysseus, meneer,' riep Fay. Oef, wat keek ze weer arrogant. Alsof niemand dat wist.

Engel knikte. 'Odysseus is de oudste, dat klopt. De Griekse dichter Homerus schreef over hem en die leefde ongeveer 800 jaar voor Christus. En na Odysseus?' vroeg Engel. 'Niet roepen, gewoon je vinger opsteken graag.'

Fay stak haar vinger op. Ze had een hoofd als een boei, net goed. Engel wees Bram aan.

'Rembrandt, meester,' zei Bram.

'Goedzo. Weet je toevallig zijn geboortejaar?' vroeg Engel.

Bram schudde zijn hoofd.

'Iemand anders?' Engel keek de klas rond.

Alleen Jesse en Fay hadden hun vinger opgestoken.

Jesse mocht het zeggen. '1606,' zei hij zacht.

'Heel goed. En waarom weet Jesse dat?' vroeg Engel op een echte schoolmeestertoon. Hij bleef even stil, en keek uit het raam. 'Omdat we net gevierd hebben dat hij vierhonderd jaar geleden is geboren,' zei hij. 'Prachtige tentoonstellingen waren er in het hele land. Jullie kennen allemaal toch wel de Nachtwacht, zijn meesterwerk?'

Iedereen knikte. Vorig jaar waren ze met de hele klas naar het Rijksmuseum geweest en hadden wel een kwartier voor het schilderij gezeten. Iemand van het museum had van alles ver-teld. Al die mannen die erop stonden vond Pien niet zo interes-sant. Ze had alleen maar naar dat kleine blonde meisje gekeken dat in het licht stond.

'En dan, wie komt na Rembrandt?'

Een paar kinderen staken hun vinger op. Fay ook weer natuur-lijk.

Napoleon, dacht Pien, maar ze wist het niet zeker. Op de foto

die ze kende, droeg Einstein een trui. Dan was hij de jongste natuurlijk, truien hadden ze nog niet in de tijd van Napoleon. Dacht ze. Maar ze stak haar vinger niet op.

Engel wees naar Laurens.

‘Napoleon, meester.’ Laurens keek glunderend rond met zijn armen over elkaar.

‘Goedzo,’ zei Engel lachend. Hij liet zijn ogen even bij Laurens hangen. ‘Je lijkt wel een beetje op Napoleon, weet je dat. Dat was ook zo’n stevig mannetje.’

Laurens’ lach verdween van zijn gezicht en zijn wangen werden knalrood.

Wat een rotopmerking. Zoiets zei een meester toch niet, dacht Pien boos.

Een paar jongens gniffelden. Kees en Bram natuurlijk. Die pestten Laurens altijd al. Dik zijn en dan ook nog Hartsuiker heten, dat was echt zielig. Tegen haar zeiden ze wel eens magere lat of graatje, maar dat was toch minder erg dan dikke, vette, speknek of slome.

‘En dan blijft er maar één over,’ zei Engel. ‘De beroemde natuurkundige Albert Einstein die de Nobelprijs won.’

Hij draaide zich om en pakte een krijtje. Bij alle namen zette hij vijf streepjes. De laatste er dwars doorheen. Turven, zo was het makkelijker tellen. Dat deed papa ook altijd met sjoelen. Engel keek grijnzend de klas in. ‘Iedereen begint met 5 punten. Morgen gaan we echt van start. De groep die over twee weken de meeste punten heeft, wint deze wedstrijd.’

Fay keek hun groepje rond en riep zonder geluid te maken: WIJ. Ze zette vijf streepjes in haar agenda.

‘Het zijn wel allemaal mannen, Pien.’ Mama schepte spaghetti op hun borden.

Dat viel haar natuurlijk weer meteen op. Pien had er niet eens bij nagedacht. Mama was al jaren geabonneerd op de *Opzij*, dat feministische blad.

‘Wees nou eens realistisch, mam,’ zei Sam. ‘Er waren toch ook

helemaal geen beroemde vrouwen vroeger?’ Sam roerde door de saus en schepte een propvolle lepel midden op zijn berg spaghetti. Die jongen kon eten, niet normaal gewoon.

‘O, nee?’ Mama pakte Tims bord en schepte voorzichtig een beetje saus aan de rand. Hij wilde het er altijd náást, anders at hij er niks meer van. Superirritant.

‘Helena van Troje, Cleopatra, Mata Hari....’ Mama dacht na. ‘Allemaal vrouwen die mannen het hoofd op hol brachten,’ zei papa lachend.

‘Doen vrouwen dat niet altijd?’ zei Brit terwijl ze haar lange paardenstaart over haar schouder gooide en een hap nam.

‘Nou, jij zeker niet, BB,’ zei Sam.

Wat was Sam weer lekker hatelijk tegen Brit. Sinds ze op het gym zat noemde hij haar steeds BB, Brit de Brugpuber.

‘Aletta Jacobs, de eerste vrouwelijke arts, Marga Klompé, de eerste vrouwelijke minister, Koningin Wilhelmina...’ Mama was gaan zitten. ‘De Franse filosofe Simone de Beauvoir, de pedagoog Maria Montessori.’ Ze draaide met haar vork in de spaghetti en nam een flinke hap.

‘Schatje,’ zei papa. ‘Wie kent die vrouwen? En kinderen in groep 7 weten dat toch zeker niet? Geef toe, de grote figuren uit de geschiedenis zijn allemaal mannen.’

Mama kauwde snel haar hap weg. ‘Jij weet best, Harm,’ zei ze boos, ‘dat vrouwen nooit de kans kregen vroeger. Kinderen baren, het huishouden doen, meer was er voor vrouwen niet weggelegd.’

‘Is het weer zover? Ander onderwerp, graag,’ zei Brit. Ze draaide aan haar oorbellen die bijna op haar schouders kwamen.

Papa lachte. Mama niet. ‘Je beseft niet half wat al die vrouwen voor ons gedaan hebben, Brit. Vroeger mocht je als meisje niet eens naar school.’

‘Ja, mam. Maar we leven niet meer in de prehistorie.’ Brit keek verveeld naar haar bord.

‘Prehistorie? Dat is nog helemaal niet zo lang geleden, hoor,’ zei mama.

‘Mag ik een mop vertellen?’ vroeg Tim ineens. Tim had een

hekel aan discussies, en als hij geen zin meer had om te luisteren, vroeg hij of hij een mop mocht vertellen. Het vervelende was alleen dat hij er altijd zoveel wist dat hij niet meer wilde stoppen.

‘Oké, jongen.’ Papa woelde door Tims haar. ‘Eentje dan. En als het maar geen vieze is.’